

01/07/2024

077-5006206

052-6885006

עבירות פליליות בהעסקת עובדים זרים

אנשים פרטיים וגופים עסקיים רבים בישראל מעסיקים עובדים זרים, למשל כמטפלים סיעודיים, כעובדי בנייה, בניקיונות ובחקלאות. מדובר בעובדים המגיעים ממדינות רבות בעולם, ביניהן תאילנד, הפיליפינים, הודו, רומניה, הונגריה ועוד. חשוב לדעת כי ישנן תקנות רבות להעסקת עובדים זרים, המעוגנות בחוק העובדים הזרים משנת 1991. התקנות נוגעות בין היתר לאישורי העסקה ולהקפדה על זכויות כגון דמי הבראה, תשלום פיצויי פיטורין, דמי נסיעה ועוד. במקרים מסוימים חריגה מתקנות אלו מהווה עבירה פלילית לכל דבר, אשר עונשה עשוי להגיע לשנת מאסר אחת, או לקנסות של עשרות אלפי שקלים.

העסקת עובד זר - רק בהיתר

אחת הדוגמאות הנפוצות לעבירות פליליות בתחום זה היא העסקתם של עובדים זרים ללא היתר נדרש. החוק מגדיר עובד זר בתור אדם שאינו אזרח ישראלי, ואוסר על העסקתו בלי שהתקבל לכך היתר מהרשות הממונה, ועל ידי מי שעומדים בקריטריונים לענף המסוים (חקלאות, סיעוד, מסעדות, תעשייה וכן הלאה). כמו כן, אם התקבל היתר העסקה חייב המעסיק להסדיר עבור העובד אשרת עבודה, ולרשמו כדין ברשויות העבודה בהתאם לענף המסוים.

תנאי העסקה

יש לציין, כי אם מדובר בעובד המתגורר בחבל עזה או ביהודה ושומרון (השטחים), על המעסיק לפנות אל מדורי התשלומים הרלוונטיים במשרד הביטחון, ולקבל היתרים בכפוף לאישורו. כלומר, במידה שמדובר בתושב השטחים יטופלו האישורים ותנאי ההעסקה על ידי משרד הביטחון, אך בכל מקרה אחר ייושמו התנאים וההגנות המפורטים בחוק העובדים הזרים. מדובר בשורה ארוכה של תנאי העסקה, אשר גם הפרתו של אחד מהם בלבד מהווה עבירה פלילית.

לדוגמא, המעסיק מחויב להתקשר עם העובד בחוזה עבודה הכתוב בשפה מובנת לו, ולפרט את מכלול התנאים לרבות שכר ורכיביו, תיאור תפקיד, ניכויים, מועדי תשלום, תנאים סוציאליים, ימי ושעות עבודה, חופשות וחגים, וההדרת הביטוח הרפואי ותנאי המגורים. אי עמידה בכל אחת מהגדרות החוק לסעיפים אלו היא עבירה פלילית.

ענישה בגין עבירות בהעסקת עובד זר

באופן כללי, הענישה מתחלקת לתחום הפלילי והמנהלי. כלומר, ישנן עבירות שלא יעברו למישור הפלילי, ויושגו בגין קנסות בסכומים שעד 10,000 שקלים על כל הפרה. כמו כן, אם מדובר בעבירה שכבר בוצעה על ידי אותו המעסיק בעבר, יוכפלו הקנסות. מעבר לכך, העסקה שלא כדן היא עבירה פלילית הצפויה לענישה מרבית של שנת מאסר, או לקנס מרבי של כ- 105,000 שקלים, או מחצית מסכום זה אם העבירה לא בוצעה במסגרת עסקית.

כמו כן, אם נעברו עבירות פליליות הקשורות לאי מסירת פרטי שכר ואי החזקה של מסמכים עבור העובד - עומדת הענישה המרבית על שנת מאסר, או קנס שעד כ- 53,000 שקלים. יש לציין כי אם עבירות אלו בוצעו במסגרת שאינה עסקית יוטל בכל מקרה קנס בלבד. לבסוף, כל הפרה של תקנות הקשורות לחוזה ההעסקה, כגון מתן מגורים הולמים, ביטוחים רפואיים וניכויים מעל למותר, הינה עבירה פלילית. עבירות אלו כרוכות בענישה מרבית עד שנת מאסר, או קנס עד כ- 105,000 שקלים. שוב, אם הן נעשו במסגרת

01/07/2024

077-5006206

052-6885006

שאינה עסקית יוטל קנס בלבד.